

Pärnu linna ja maakonna raamatukogude aastaaruanne 2005

Elanikke Pärnumaal 91915, sellest Pärnu linnas 43788
Keskraamatukogu 3 haruraamatukoguga ja 43 raamatukogu maakonnas.

1. Põhilised tegevussuunad

2005.a. põhiliseks tegevussuunaks oli raamatukogude infotehnoloogilise keskkonna täiustamine. Häädemeeste raamatukogu vahetas välja kõik vanad arvutid, viimasena maakonnas sai interneti püsiühenduse Massiaru raamatukogu. Märtsis alustati elektroonilise laenutamise Pärnu Keskraamatukogus. Ettevalmistustööd algasid aasta algul. Telliti uued plastiklugejakaardid. Üheaegselt lugejakaartide väljavahetamisega alustati elektroonilise laenutamise. Vastavalt linnavalitsuse otsusele on lugejakaardid tasulised. Lugejate andmete sisestamist alustasid ka haruraamatukogud. Loodi Pärnu linna raamatukogude ühine lugejate andmebaas.

Maaraamatukogudest laenutas elektrooniliselt 2005.a. lõpuks 16 raamatukogu (Sindi, Tori, Are, Võiste, Uulu, Tali, Surju, Kihnu, Allikukivi, Sauga, Suigu, Tootsi, Urge, Lavassaare, Tõstamaa) s.o. 69% Urramiga liitunudest ja Häädemeeste Kirjastos.

2005.a. juunis avati uutes ruumides Rääma raamatukogu aadressil Kaevu 27. Maakonnas kolis uutesse, aleviku äärealal asuvatesse ruumidesse Sauga raamatukogu.

Kultuuriministeriumi abiga said vaegnäijad võimaluse kasutada internetti. Tähistasime muusikaosakonna 10. tegevusaastat.

Mitmete ürituste ja näitustega tähistasime H. Cr. Anderseni 200. sünniaastapäeva.

1.1 Arendustegevus

2006.a. plaanivad Urramiga liituda Aluste, Anelema, Audru, Aruvälja, Kaisma, Lindi, Massiaru, Pootsi ja Tõhela raamatukogud.

Jätkub üleminek elektroonilisele laenutamisele. 2006.a. jaanuaris on lisandunud juba 6 raamatukogu (Koonga, Lõpe, Varbla, Saulepi, Väandra, Kilingi-Nõmme), kes alustasid elektroonilise laenutamise. Tahaks jõuda nii kaugele, et kõik Urramiga liitunud hakkaksid ka elektrooniliselt laenutama. Programmiga Urram on hea tööd teha. Lugejatel ja raamatukoguhoidjal on ülevaade teistes kogudes leiduvast kirjandusest, on tihenendud raamatukogudevaheline koostöö. Töö oleks veelgi ladusam, kui maakonnas ei segaks sagedased häired internetiühenduses.

2006.a. lõpuks on kõik linna raamatukogud ühtses andmebaasis ja kõikides raamatukogudes toimub elektrooniline laenutamine. Kui programmi loojad täiustavad reserveeringute moodulit, alustame lugejatele andmebaasi kasutajakoodide jagamist. Selle järele on nõudlus, kuid praegused lahendused ei sobi keskraamatukogule. Kõikides keskraamatukogu osakondades ja haruraamatukogudes on kasutusel ühine lugejakaart.

Jätkub koostöö puuetega inimestega. Vaegnägijatele vajalike raamatute tellimine ja töötlemine toimub keskraamatukogus. 2006.a oktoobris toimub keskraamatukogus vaegnägijatele ettelugemispäev. Are raamatukogule tehti kaldtee liikumispuudega lugejatele.

Tähistame W.A. Mozarti 250 sünniaastapäeva, teatriaastat.

Jätkub kodukandi inimeste loomingu tutvustamine näituste ja kirjandusürituste kaudu.

2. Juhtimine

2.1 Struktuur, töökorraldus

Olulisi struktuurimuutusi aasta jooksul ei toimunud.

* Pensionile läksid kauaaegne Sauga raamatukogu juhataja Ene Tiismaa ja Allikukivi raamatukogu juhataja Silvi Pilvet.

* Urge raamatukogu kasutajate hulgas viidi läbi anonüümne küsitlus sobivate lahtiolekuaegade väljaselgitamiseks. Lugejate enamik eelistas seniseid aegu, kuid nurisejate meeleheaks on raamatukogu nüüd ühel päeval nädalas lahti kauem – kella kaheksani.

* 2003.aastal, kui avati keskraamatukogu uus maja, kinnitati raamatukogu struktuur ja koosseis. Muudatusi selles ei ole toimunud.

* Keskraamatukogus võeti kasutusele uued lugejakaardid ja alates märtsikuust mindi üle täielikult elektroonilisele laenutamisele.

* 28.juunil avati Rääma haruraamatukogu uutes ruumides aadressil Kaevu 27. Ruumide remondiks ja inventarile kulutas linn ligi 900 000 krooni.

* 30.augustil avati uutes ruumides Sauga raamatukogu, mille sisustamine ja remont läksid maksma 495 945 krooni.

2.2 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid

Keskraamatukogu töötajate ametijuhendid on läbi vaadatud ja viidud vastavusse tegeliku olukorraga. Töötajatega on sõlmitud uued töölepingud vastavalt nõuetele. Läbivaatamisel on sisekorra eeskiri ja asjaajamiskord. Maaraamatukogudel on olemas ametijuhendid, sisekorraeeskirjad, AIP-i kasutamise eeskiri, mida muudetakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele.

2.3 Nõukogud

Nõukogud on 8 raamatukogu juures ja Halinga vallas kõigil neljal raamatukogul ühine. Põhiliselt arutatakse eelarvet, ürituste korraldamist, kogude täiendamist. Nõukogud käivad koos väga juhuslikult ja leitakse, et õigem on arutada probleeme kultuurinõunikuga ja kultuurikomisjonis.

Keskraamatukogu nõukogu koosseisus toimusid muudatused, kuna vahetus kultuuriosakonna juhataja. Nõukogu on arutanud lahtiolekuaegasid, 2006.a. eelarvetaotlusi ja töötajate palkadega seotud küsimusi, üleminekut elektroonilisele laenutamisele ja uutele lugejakaartidele.

Keskraamatukogu töötajad moodustasid ametiühingu, kes on asunud aktiivselt võitlema töötajate palkade eest, taotletakse kollektiivlepingu sõlmimist linnavalitsusega ja eelarvesse võimalust töötajate 35 % palgatõusuks, mida toetab ka nõukogu.

2.4 Töö koordineerimine ja koostöösuhted rahvusvahelisel, riiklikul ja kohalikul tasandil

Kõige tihedamad koostöösuhted on raamatukogudel kohalike omavalitsustega. Raamatukogudes on olemas kõik linna- ja vallavalitsuse ja volikogu istungite protokollid.

Kohalike omavalitsuste valimistel kandideeris volikokku 5 raamatukoguhoidjat ja Signe Tetsmannil (Saulepi) ja Ene Pärkmal (Sindi) see ka õnnestus.

Koostöös omavalitsusega leiti ja remonditi uued ruumid Rääma ja Sauga raamatukogule, Are raamatukogu pind suurenes 64m²-lt 136m²-le. 2006.a. otsitakse rahastamise võimalusi keskraamatukogu hoone lõpuni ehitamiseks, remondi ootel on Are, Jõesuu raamatukogud.

Koostööd tehakse ka teiste asutustega - kooli, rahvamaja, muuseumi, meedia ja teiste raamatukogudega.

Meid kaasati rahvusvahelise projekti Corona ettevalmistamisse, kahjuks ei leidnud Iirimaa poolt algatatud projekt Euroopa Liidus rahastamist.

Rahvusvahelise projekti raames on Treimani raamatukogu juurde tulemas turismiinfo punkt.

3.Eelarve kasutamine

3.1 Eelarve

Raamatukogu	2004	2005	muutus (+-)	muutus %
1	2	3	4	5
Linna/maakonna raamatukogude eelarve kokku	16 699 388	18 526 869	+1 827481	10,9%

Sh	7 595 388	8 166 069	+ 570681	7,5 %
Keskraamatukogu				

Sellest saadi - riigilt 3 059 369 krooni 16,5% eelarvest
omavalitsuselt 15 465 500 krooni 83,4% eelarvest
mujalt 13 500 krooni

Võrreldes 2004.aastaga suurenes eelarves riigipoolne osa 90 869 krooni ja omavalitsuse poolne summa 1 593 500 krooni võrra.

Kultuurkapitalilt saadi 2000 krooni kirjanikega kohtumiste organiseerimiseks (keskraamatukogu) ja 1200 krooni (Uulu) raamatukogupäevade läbiviimiseks. Töötasudeks ja sotsiaalmaksuks kulutati eelarvest 8 559 789 krooni, mis on 46,2 % Sellest saadi omavalitsustelt 8 103 400 krooni ja riigilt 456 389 krooni, mis on 4 töötaja töötasu.

Kogude täiendamisele kulutati 5 405 980 krooni. (Võrreldes 2004.a. + 427 980 krooni) . Sellest saadi riigilt 2 660 500 krooni ja omavalitsustelt 2 745 500 krooni. Riigilt saadi elaniku kohta 29 krooni ja linnalt 20.65 krooni, maal 39,7 krooni. Eelarvest moodustab 29% (2004.aastal olid need arvud vastavalt 25.80 ja 20.10 ja 30,7)

Raamatukogu riistvara ja tarkvara hooldamiseks, püsiühenduste tasuks ja arvutitekuvarite muretsemiseks kulutati 744 111 krooni , mis on 4 % eelarvest.

Raamatukogude materiaalne baas paraneb iga aastaga. 2005.a. said uusi arvuteid keskraamatukogu, Vändra, Are, Häädemeeste, Aruvälja, Massiaru, Paikuse, Pootsi, Uulu ja Pärnu-Jaagupi raamatukogud. Vahetati välja kõik raamaturiiulid Võistes (40 000.-) ja Saugas (152 220.-), Are sai uut mööblit (30 000.-)

3.2 Lisafinantseerimine

Raamatukogu	2004	2005	muutus (+-)	% tuludest 2005
1	2	3	4	5
Linna/maakonna raamatukogude lisafinantseerimine kokku	28000	11629	- 16371	
Sh keskrmtk	28000	2000	- 26000	

Lisaraha on saadud seltsingutelt, sponsoritelt, kultuurkapitalilt ürituste läbiviimiseks.

3.2 Omatulud.

Raamatukogu	2004	2005	muutus (+-)	%tuludest 2005
1	2	3	4	5
Linna/maakonna raamatukogude omatulud kokku	69 155	273 944	+204 789	0,01%
Sh Keskrmtk	69 155	267 727	+ 198 572	3,28 %

2005.aastal oli keskraamatukogus suur omatulude kasv seotud üleminekuga elektroonilisele laenutamisele. Uued lugejakaardid on tasuta. Täiskasvanutele maksab lugejakaart 20 krooni ja lastele, pensionäridele, õpilastele, üliõpilastele 10 krooni. Omatulud laekuvad linna arvele. Külaraamatukogudest on omatulude üle arvestust peetud ainult 8-s raamatukogus.

3.2 Täiendkoolitus

Raamatukogu	2004	2005	muutus(+/-)	% jooksevkuludest
1	2	3	4	5
Linna/maakonna raamatukogude täienduskoolituskulud kokku	94 600	120164	+25 564	0,62%
Sh keskrmtk	18 000	27569	+ 9569	0,34 %

Riigilt 3000 krooni. Vastavalt kokkuleppele valdadega kanti 2005.a. keskraamatukogule koolituskuludeks 200 krooni iga raamatukoguhoidja kohta. Kuigi summad täiendkoolitusele pole eelarves suured, suhtuvad vallad koolitustel osalemisse positiivselt. Mõnes vallas ei ole raamatukogule eraldi koolituskulusid ette nähtud, neid eraldatakse vastavalt vajadusele.

4. Raamatukogu haldusjuhtimine

4.1 Haldustegevus

4.1.1 Raamatukogu ruumid ja asukoht

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd aasta (uued ruumid, kap. remont, san. remont)	Kulutused			
		Kokku	Finantseerimisallika järgi		
			Riigilt	Omavalitsuselt	Muudest allikatest
1	3	4	5	6	7
Rääma haru-raamatukogu	Uued ruumid	900 000	-	900 000	-
Vändra	2 välisust	9860		9860	
Are	Renoveerimine	149 000		149 000	
Sindi	WC remont	25 000		25 000	
Aluste	Vahetatud aknad, sanitaartechnika, põrandakate, uks	59 000		59 000	
Sauga	Uued ruumid	343 725		343 725	
Tori	Sanitaarremont	23 000		23 000	
Võiste	Välisuks	3000		3000	

Sündmuseks kujunes Rääma haruraamatukogu avamine uutes ruumides, aadressil Kaevu 27. Alates maikuust suleti raamatukogu vanades ruumides, algas pakkimine ja kolimine. Raamatukogu avamine toimus 28.juunil. Raamatukogu kogud on avariilistel, eraldi on lastenurk. Lugejate käsutuses on 10 lugemislaua ja 4 interneti arvutikohta. Raamatukogu asukoht võrreldes vanaga on rohkem teeninduspiirkonnas, kõrval kauplus ja bussipeatus, ka koolilaste tee läheb raamatukogust mööda. See kindlasti tõstab raamatukogu külastatavust nii laste kui ka piirkonna täiskasvanute hulgas.

Sauga raamatukogu sai uued ja ilusad ruumid aleviku äärealale. Lugejad pole kahjuks uut asukohta veel omaks võtnud. Raamatukogu põrandapind vähenes ja selle kompenseerimiseks ostis vald siinidel metallriiulid, et kogud ära mahutada. Rõõmustav on see, et taas on päevakorda tõusnud keskraamatukogu lõpuni ehitamine ja otsitakse võimalusi selle rahastamiseks.

5. Personali juhtimine ja areng

5.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Täiendkoolitusele kulutati 120 164 krooni, millest 3000 krooni saadi riigilt. Riigilt saadud raha kulutati maakonna raamatukogutöötajate koolituse läbiviimiseks keskraamatukogus.

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustunde arv	Raamatukoguhoidjate arv, kes osalesid täienduskoolitusel
1	2	3	4
Keskraamatukogu	17	1172	39
Kilingi-Nõmme	4	16	1
Pärnu-Jaagupi	6	24	2
Sindi	8	60	1
Vändra	7	28	2
Allikukivi	4	16	1
Aluste	7	72	1
Anelema	4	16	1
Are	6	24	1
Aruvälja	3	12	1
Audru	4	16	1
Häädemeeste	15	114	2
Jõesuu	6	24	1
Jõõpre	1	4	1
Kaisma	1	4	1
Kihlepa	7	28	1
Koonga	6	24	1
Lavassaare	8	32	1
Libatse	3	12	1
Lindi	3	12	1
Lõpe	4	16	1
Massiaru	4	16	1
Paikuse	3	12	1
Pootsi	6	24	1
Sauga	3	12	1
Saulepi	2	8	1
Suigu	7	30	1
Surju	6	24	1
Suurejõe	6	24	1

Tali	4	16	1
Tori	5	20	1
Treimani	5	20	1
Tõhela	4	16	1
Tõstamaa	1	4	1
Urge	6	24	1
Uulu	6	24	1
Vahenurme	4	16	1
Varbla	3	12	1
Vihtra	6	24	1
Võidula	3	12	1
Võiste	6	24	1

Võeti osa H.Cr.Anderseni päevast „Elu täis muinasjutte“, teabepäevast raamatukoguhoidja kutsestandardist, muusikakogude ühenduse nõupidamistest, kultuurikonverentsist „Mis on atraktiivne kultuur?“, maanaiste päevast „Naine maaelu mõjutajana“, suure rühmaga võeti osa raamatukogupäevade avamisest Rakveres, maaraamatukogude päevast Raplas ja väikeste raamatukogude laagrist Saaremaal, toimus tutvumisreis Tartu Linna Keskraamatukogu Tammelinna Raamatukogusse ja Tõrva Linnaraamatukogusse.

Osaleti keskraamatukogude suvelaagris Toilas (3 päeva).

Heameelega osaleti Tallinnas toimunud koolitustel:

Elektronkataloogimine (keskraamatukogu)

Koolitus Muusikaakadeemia raamatukogus (keskraamatukogu)

Teenindajate kursus „Tee rahuloleva lugejani“ (keskraamatukogu)

Koolitus „Edukas klienditeenindus“ (keskraamatukogu)

Praktilisi nõuandeid töölepingute sõlmimiseks, muutmiseks ja lõpetamiseks

“Tähti taevas nagu liiva meres”(3-päevane) - Aluste, Jõõpre, Vahenurme

Raamatunäituste kujundamine - Kaisma

Viljandi KA Suveakadeemia - Sindi

“4 Learning Seasons” -Põhjamaade, Balti riikide ja Loode-Venemaa Ühisprojekt (Ene Pärkma Sindi LRK)

Väga hästi sujub koostöö Pärnumaa rahvakultuuri peaspetsialisti Heli Kallasmaaga. Tema korraldatud on ”Tuleviku Töötoad” - kultuuritöötajate ringsõidud oma maakonnas ja 2005.a. Ida-Virumaal (2-päevane). Silmaringi laiendav oli reis Norrassa, millest võttis osa 11 raamatukoguhoidjat.

Lenna Eliste ja Heinike Sinijärv osalevad jätkukoolitusel “Koolitajate koolitus”. Kursuse lõputöös uuritakse täiendkoolituse vajadusi ja võimalusi Pärnu linnas ja maakonnas. Selleks koostati ankeet ja saadi vastused kõikidelt raamatukoguhoidjatelt.

5.3 Erialahariduse omandamine

Ene Heinaste (keskraamatukogu) ja Piia Salundi (Sauga) on Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infoteaduste õppekava rakenduskõrgharidusõppe (täiskoormus) 3. aasta üliõpilased, nominaalne õppeaeg 4 aastat. Tiina Kuum (Allikukivi) õpib TÜ raamatukogunduse kutseõppes.

5.4 Keskraamatukogu osa koolituse korraldamisel

Maakondlikud seminar-nõupidamised toimusid iga kuu viimasel reedel. Seminaride kava koostamisel lähtusime raamatukoguhoidjate soovidest. Kõige enam sooviti kirjanduslikke ülevaateid.

Keskkogu töötajad on andnud kükaraamatukoguhoidjatele vajadusel individuaalset õpet Urramiga tööks.

Maakondlikel seminaridel osalejatele annab keskraamatukogu tunnistuse.

Teema	Esineja	Osavõtjate arv
Muinasjutuseminar	Piret Päär	37
Kaasaegsest inglise kirjandusest	Ene-Reet Soovik	61
Kaasaegsest eesti kirjandusest	Mart Velsker	71
Kutsestandardist	Katrin Niklus	73
Tervislikust toitumisest	Vilma Anderson	73
Eesti kirjandusest	Maire Liivamets, Krista Kumberg	66

6.Kogud

Komplekteerimise põhimõtted on jäänud samaks. Riigi poolt eraldatud raha eest teavikute muretsemine toimub läbi keskraamatukogu kogude arenduse osakonna. 4 raamatukogu (Sindi, Tootsi, Tori, Jõesuu) 43-st ei kuluta omavalitsuselt saadud raha läbi keskkogu.

2005.a. **täienesid kogud 38 182 teaviku võrra.**

Sellest 37 721 raamatut (neist 1061 annetust) ,

402 aulist (neist 46 annetust)

59 elektroonilist teavikut (neist 35 annetust)

Saabunud kirjandusest moodustas liigikirjandus 45% ja ilukirjandus 55%.

Keeleliselt jagunevad raamatud järgmiselt:

eesti keeles 34513 , s.o 90%

võõrkeeles 3208, sellest vene keeles 2339
 2005. a. **kustutati 26747 teavikut** (5,3 kogudest). Seoses elektroonilise kataloogi koostamisega on kogude puhastamine varasemast tunduvalt suurema tähelepanu all. Inventuuri tehti Surju raamatukogus.

Keskraamatukogu täienes 17 284 teaviku võrra (4,5% kogudest), sellest 16 876 raamatut (727 annetust)

376 auvist (20 annetust)

32 elektroonilist teavikut (8 annetust)

Saabunud kirjandusest moodustas liigikirjandus 50,7% ja ilukirjandus 49,3%

Keskkogu seis 31.12.2005 on järgmine: 383 808 eks, sellest 378678 raamatut

86 elektroonilist teavikut

5044 auvist

Nimetuste arv täienes 2005. a. 6455 võrra

Keeleliselt:

eesti keeles 275621 – 72,8%

võõrkeeles kokku 103057 – 27,2%

vene keeles 90902 – 24%

Järjest suurema tähtsuse on omandanud järelkomplekteerimine. Uuusi teavikuid ostsime esialgu ettevaatlikult, nõudluse selgumisel tellisime juurde.

Kogude täiendamisel oli esikohal eesti autorite ja Eesti kohta ilmuv kirjandus, seejärel muu eesti keeles ilmuv kirjandus, eriti lastekirjandus .

Põhiosa teavikutest on ostetud, annetatud on 1061 eks.

Teaviku keskmiseks hinnaks 2005. a. kujunes ~127 kr.

7. Kataloogitöö

Elektronkataloog

Raamatukogu nimi	Kogu suurus	Elektronkataloogi lisatud eksemplaride arv 2005	% kogust lisatud elektronkataloogi 2005	muutus (+-) võrreldes 2004.a.
1	2	3	4	5
Pärnu KRK	383808	28850	75%	
Allikukivi	18572	4190	22,5%	
Are	15751	421	100%	
Jõesuu	11518	4807	61%	
Jõõpre	12622	2000	16 %	
Kihnu	4481	1500	90%	
Kilingi-	25591	12000	47%	

Nõmme				
Koonga	13786	5620	40,7	
Lavassaare	7561	4849	64%	
Lõpe	12203	4000	32,7	
Sauga	16216	7146	44%	
Saulepi	15268	7548	49%	
Sindi	20877	15457	100%	
Suigu	10271	343	100%	
Surju	9768	5125	52%	
Tali	12552	437	100%	
Tootsi	10375	9000	90%	
Tori	13835	10000	72%	
Treimani	12628	578	16%	
Uulu	10281	526	100%	
Varbla	13555	4400	32%	
Võiste	10121	369	100%	
Vändra	31135	28021	90%	
Häädemeeste	19871	683	100%	

1/3 -1 Urramiga liitunutest on lõpetatud kogude sisestamine elektronkataloogi, teistel 2006.a. sisestamine jätkub.

Raamatukogud on loobunud kaartkataloogide täiendamisest.

8. Raamatukoguteenused

8.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Kasutajate käsutuses on 133 arvutitöökohta, sellest keskraamatukogus 29. Rääma raamatukogus avati 4 arvutiga internetipunkt, Paikuse raamatukogu sai laenutuspunkti 4 uut arvutit.

Arvutit saab kasutada eelregistreerimisega 1 tund korraga. Arvutites on mängude portaalid blokeeritud (keskraamatukogu)

Keskraamatukogu ja haruraamatukogude AIPI-i kasutajad registreeritakse lugejateks. Kasutajakoolituse ajal tutvustatakse raamatukogu ja valla kodulehekülgi ja õpetatakse kasutama Urrami andmebaasi vastavalt vajadusele. Kasutajakoolituse kohta on erinevaid arvamusi :

„Erilist kasutajakoolitust ei toimu, sest internetikasutaja on nii haritud, et leiab ja oskab otsida vajaminevat materjali“ - Audru ja „Töötajatel kohustus abistada isikuid info otsimisel. Paraku ei oska kõik arvutit kasutada. Endiselt seisukohal, et lugemissaalis asuvad arvutid ei tähenda AIP-i olemasolu, vaid raamatukogus on arvuti kasutamise võimalus (puudub tugiisik ja raamatukoguhoidja lisatasu ei saa.)“- Sindi

Raamatukoguhoidjatele õpetati Riigi Teataja elektroonilise andmebaasi kasutamist.

8.2 Raamatukogu kasutamine

Raamatukogu	Lug-d 2004	Lug-d 2005	Muutus (+-)	Külast-d 2004	Külast-d 2005	Muutus (+-)	Laenut-d 2004	Laenut-d 2005	Muutus (+-)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Linna/ma akonnarmtk	37308	36644	-664	486022	493811	+7789	946649	887206	-59443
Sh keskk	21624	21855	+231	262268	279064	+16796	454608	449469	-5139

Pärnumaa raamatukogudes registreeriti **lugejaks** kokku 36 644 inimest, mis on 664 lugejat vähem kui 2004.aastal. Lugejate arv vähenes keskraamatukogus ja enamuses külakogudes, suurenes haruraamatukogudes ja Vändra, Aluste, Kabli, Lavassaare, Tali, Urge raamatukogudes.

Raamatukogude **külastatavus** suurenes 7789 külastuse võrra. Suur osa on siin AIP kasutajatel. Ka suvised puhkajad on agarad raamatukogu kasutajad. Laenutuspunkt on 9 raamatukogul. Urge raamatukogu taasavas kunagi likvideeritud laenutuspunkti koolimajas. Vastavalt vajadusele kasutatakse koduteenindust (Aruvälja, Surju).

Laenutuste arv näitab vähenemist. Põhjusi võib olla erinevaid, kuid nõustuda võib ka Sindi raamatukoguhoidjate arvamusega:

*paljudel arvuti kasutamise võimalus kodus ja info internetist kättesaadav

*inimeste materiaalne olukord on stabiliseerunud, tellitakse ajakirjandust koju ja ostetakse ka raamatuid

*lapsed loevad peamiselt kohustuslikku kirjandust

Ilukirjanduse laenutused moodustasid laenutustest 61% , perioodikalaenutused 15% . Ajakirjade kojulaenus on väga populaarne. Enim nõutud on sisustusajakirjad. Jätkuvalt saab enimmõutud raamatutele panna ennast järjekorda. Elektroonilises teeninduses on see moodul alles osaliselt välja töötatud ja senini oleme järjekorda pidanud käsitsi (keskraamatukogu)

Aktiivselt kasutati RVL teenust . Telliti 602 ja saadi 544 teavikut.

8.3 Lasteteenindus

	Lug. 2004	Lug. 2005	Muutu +-	Laen 2004	Laen. 2005	Muutu +-	Külast 2004	Külast 2005	Muutus +-
Linna/maakonna raamatukogud kokku	9544	10575	+1031	142460	115808	-26652	103067	132084	+29017
Sh. keskraamatukog us	4861	5034	+173	59448	37622	-21826	36878	53446	+16568

Kokkuvõttes võib öelda, et lugejate ja külastuste arv on kasvanud. Oluliselt on vähenenud laenutuste arv. Selle põhjuseks on laste iga aastaga vähenev lugemine. Raamatukogus käiakse interneti kasutamaks ja kohustuslikku kirjandust laenutamas. Lugejate üldarvust moodustavad **lastest lugejad linnas 23% ja maakonnas 37%**. Võib julgesti öelda, et lugejaiks saavad järjest väiksemad lapsed. Eks see on seotud ka sellega, et raamatuid väikelastele ilmub tõepoolest tohutul hulgal. 2005.aastal käis keskraamatukogu lasteosakonnas 8 lasteaiarühma ja 9 gruppi algklasside õpilasi. Ka kõik maaraamatukogud nimetavad headeks koostööd lasteaiaga ja kooliga.

Oli üleilmne Anderseni aasta, mida tähistati suurejooneliselt aasta läbi. Kõiki näitusi, ettelugemisi, joonistusvõistlusi ei ole võimalik kokku lugeda.

Mõned näited:

Kullo Lastegalerii ülevaatenäitusele saatsid laste töid (kokku 13) Sindi, Vändra ja Uulu. Aruväljalt käisid lapsed Eesti Draamateatris vaatamas "Lumekuninganna" etendust. Lastekirjanduse Teabekeskuse e-viktoriinil "Anderseni maailm" jõudis Vändra raamatukogu lugeja 10 hulka. Uulu raamatukogu korraldas õnnestunult E-viktoriini 6.klassi õpilastele.

E-viktoriin H.Cr. Andersenist, raamatunäitused, kunstnik Raivo Järvi joonistas ja jutustas muinasjuttu "Printsess herneteral", lasteüritus "Kõik on kokku muinasjutt" (Anderseni muinasjuttude põhjal) ja aasta lõpul kirjanduslik kompositsioon "Palju õnne, härra Andersen" - kokku toimus keskraamatukogu lasteosakonnas ja Ranna raamatukogus 14 kirjanduslikku lasteüritust ja koostati 8 lasteraamatunäitust.

ÜRO Lastefondi UNICEF Eesti Rahvuskomitee nimetas Pärnu linna laste- ja noortesõbralikuks linnaks. Vastavasisuline tunnustäht anti üle keskraamatukogu lasteosakonnale.

8.4 Raamatukogu kultuurikeskusena

Kui oluline on kohalikus elus raamatukogu kui kultuurikeskuse roll sõltub sellest, kas piirkonnas on ka teisi kultuuriasutusi. Raamatukokku toob inimesi nii infovajadus kui ka suhtlemissoov.

Lisaks raamatunäitustele on raamatukogudes välja pandud ka kohalike kunstnike näitusi: niplispitsi ja portselanmaali näitus keskraamatukogus, Sindi (Saima Laanemaa personaalnäitus), käsitööselti “Rääk” õlimaalikursuse maalinäitus (Häädemeeste), Surjus (kunstikooli õpilase jätkunäitus), fotonäitus Audru, Häädemeeste ja Vändra raamatukogus. Pärnus tegutsev Portselanmaali Selts “Lüster” on innustanud ka väikseid raamatukogusid maalihuvilisi koondama, et õppida ja näitusi korraldada (Anelema, Audru, Surju, Vahenurme).

Pärnu-Jaagupist on saanud Pärnumaal üks aktiivsemaid sugupuu- uurimise keskusi. Raamatukogus on koostatud alalised väljapanekud Pärnumaad puudutavatest trükistest ja suguvõsaajaloo materjalidest. Seoses Eesti Genealoogia Seltsi 15.aastapäevaga oli väljas Pärnumaa(18), Läänemaa (13) ja Tallinna (12) genealoogiaalast uurimistööd. Massiaru raamatukogus avati samuti koos külaseltsinguga kodulootuba.

Sauga raamatukogus loodi kirjandusklubi, Jõesuus käib koos külateater .

2005.a. suvel avati keskraamatukogu trepil näitusegalerii. Huvipakkuvad olid T. Kimberi, F. Kargi fotonäitused ja Annika Oltre maalinäitus. Näitused perioodikasaali - ja trepigaleriis on külastajate hulgas populaarsed. Huvipakkumad perioodikasaali galerii näitused olid : “Laste- ja noorsooajakirjad 1923-1940“, Vanad ajalehed Eesti varasemast perioodist“, Vello Paluoja näitus „Ajas tagasi“. Ameerika Suursaatkonna vahendusel eksponeerisime näitust afro-ameerika kirjanikest “Singing the world”

Täiskasvanud Õppija Nädala raames plaanisime korraldada üle-eestilise jutuvõistluse õppimise kogemusest. Kahjuks osalejaid ei olnud.

Keskraamatukogu koostab küsimused ja viib läbi kirjandusviktoriini linna koolide õpilastele. Sel aastal olid teemadeks “Eesti uuem noorsookirjandus” (põhi- ja vene õppekeelega koolid) ja “Andrus Kivirähi näidendid” (gümnaasiumidele).

Kirjandusüritused :

Raamatukogupäevade ajal kohtusid lugejatega Sass Henno, Jan Kaus ja Eeva Park. Huvitav oli kohtumine Kivisildnikuga ja raamatu “Tali valla ametlik ajalugu” esitus. Rohkelt kuulajaid oli kohtumisel Erik Tohvriga keskraamatukogus, Lavassaares, Sindis ja Pärnu-Jaagupis.

Muusikaosakonnas esitleti eesti pärimusmuusika CD-d “Väike seltsike”.

Infot keskraamatukogu näituste ja ürituste kohta saab Raadio Pärnust, Pärnu Postimehest, Linnalehest, ajalehe “Sirp” maakonnauudiste rubriigist, internetiportaalist kuuminna.ee, raamatukogu- ja Pärnu linna koduleheküljelt. Valla lehtedes ilmub sageli infot raamatukogu tööde-tegemiste kohta, sageli on raamatukoguhoidjad ka toimetajad (Lea Ranniku, Ene Pärkma)

Traditsiooniks on raamatukoguhoidjate tunnustamine::

“Sära Inimese” tiitli sai Ene Roost keskraamatukogu muusikaosakonnast.

Aasta Raamatukoguhoidjad 2005 olid keskraamatukogust **Ene Roost** ja Väandra raamatukogust **Hiie Piirsalu**. Hiie nimetati ka **aasta haridus- ja kultuuritöötajaks** C.R.Jakobsoni konkursil.

9. Bibliograafia- ja infotöö

9.1 Andmebaaside loomine

Keskkogu koduloolist andmebaasi koostatakse jätkuvalt Pro Cite programmiga. Aasta jooksul lisandus 3802 kirjet. Audrus on loomisel kodulooline andmebaas “Kirjastos”

Keskraamatukogu kodulehekülge külastati 68108 korda. Eriti populaarne on tagasiside võimalus.

Oma koduleheküljel on Are raamatukogul, teiste kohta saab infot valla koduleheküljelt.

9.2 Infopäringuid oli 11133 (sellest keskraamatukogus 3328), enamus neist olid teemapäringud.

KOKKUVÕTE

Oli teine aasta.

- Alustati (jätkati) elektroonilise laenutamise ja 17 maaraamatukogus
- Internetiseerimine jõudis lõpule – viimane valge laik Massiaru sai püsiühenduse
- Kahjuks esineb internetiühenduses sageli häireid, seepärast ei julge raamatukogud minna üle elektroonilisele laenutamisele või need, kes laenutavad, peavad statistikat ka paberil
- Urramiga liitumisel on takistuseks 3 või enama raamatukoguga valdade jaoks suur kuutasu
- Jätkub koostöö Urrami programmeerijatega, et täiustada programmi ja muuta kasutajasõbralikumaks
- Kuna paljudel on kodus internet, tutvustame otsinguvõimalusi elektronkataloogis ja alustame kasutajaparoolide jagamist lugejatele
- Tutvustame aktiivsemalt keskraamatukogu kodulehekülge, kuhu on koondatud palju olulist infot ja jätkame inglisekeelse kodulehekülje koostamist
- Pöörame erilise tähelepanu lastele ja lastekirjandusele. Vastu tulles eesti kirjanike tungivatele soovidele tutvustame rohkem eesti kirjandust
- Aktiivselt osaleme Nukitsa- konkursil
- Kõigile raamatukogudele on 2006.a. tellitud ajakiri “Raamatukogu”
- Aitame kaasa maaraamatukoguhoidja päeva läbiviimisele Pärnus

- Traditsiooniliselt tunnustame parimaid- valime Aasta Raamatukoguhoidja(d) 2006 ja esitame kandidaadi “Sära Inimese” konkursile

Aruande koostasid

Saima Andla Pärnu Keskraamatukogu direktor

Lenna Eliste Pärnu Keskraamatukogu maaraamatukogude peaspetsialist

Heinike Sinijärv Pärnu Keskraamatukogu arendusjuht

28. veebruar 2006.a.